

jo ikke blive —, men jeg er overbevist om, at hvis man skulde følge det ærede Medlem og i Øjeblikket søge et fast Statslaan paa det meget store Beløb, som vilde være fornødent for helt at klare Statens — ja, hvad skal vi sige, Statens Interesser, Statens Tab ved Landmandsbanken, saa er det et Spørgsmaal, paa hvilke Betingelser man vilde kunne faa et saadant Laan. Det ærede Medlem Hr. Stauning omtalte noget, der stod i Bladene i Dag. Der stod bl. a. ogsaa i et Blad et lille Billede, som vistnok er ganske betegnende for Forholdene. Der er Træthed paa Laanemarkedet i Amerika, der har været saa stærk Efter-spørgsel, at der begynder at komme Træthed derovre, og man ser paa dette lille Billede en Patient — det er Kapitalen derovre —, som ligger og er svag og daarlig, og der er flere, der staar og ser paa vedkommende, og saa er der en Læge, der siger: Naa, det er Fordøjelsen, der er i Uorden, men det skal nok fortage sig lidt med Tiden. Jeg vil tænke mig Muligheden af, at der er nogle økonomiske Vanskeligheder, paa den Maade set, at de har disponeret ret kraftigt i Amerika over disponible Midler, men Landet har jo en saa kolossal Tilgang af Kapital, at en kortere Tid hurtigt vil bringe denne Fordøjelsesbesværlighed ud af Verden. Naa, spaa om det kan vi jo alle, men ingen af os kan sige, at hvis vi tog et fast Laan i Dag, vilde det være absolut billigere end at tage det om et Aar. Man kan, som man populært siger, male Fanden paa Væggen og sige: Nu tager vi noget, som vi ikke en Gang ved hvor meget vi kommer til at betale for det ene Aar, Laanet gælder for; hvis vi nu tog et fast Laan, vidste vi det, saa kunde vi faa faste Betingelser, og saa var vi ude over den Vanskelighed, der kunde ligge i, at man paa dette korte Laan, paa dette Aarslaan eventuelt for en eller flere Maaneder maaske kom til at betale en noget højere Rente, end vi maa betale i Øjeblikket. Men ingen ved, hvad der vil være det mest formaalstjenlige. Som Forholdene ligger paa Laanemarkedet i Øjeblikket, vil det imidlertid efter mit Skøn ikke være formaalstjenligt at optage et stort Statslaan nu. Jeg tror ikke, det vilde blive billigere at tage det nu end at tage det senere, men jeg gentager: Spaa om det kan vi alle, ingen af os kan vide det, det vil Tiden vise.

Det ærede Medlem Hr. Stauning var ogsaa inde paa de korte Laan, Banken hidtil har optaget for at kunne klare de Krav, der stilles til den, og det ærede Medlem Hr. Zahle har i sin Betænkning nævnt, at Banken ikke bør have Ret til

som hidtil at tage saadanne korte Laan. Jeg vil gerne gentage her, hvad jeg gentagende har sagt i Udvalget, at ganske bortset fra det Laan, der optages her, selv om det kommer til Anvendelse i fuldt Maal overfor Landmandsbanken, ser jeg saadan paa det, at Banken maa være berettiget til og er nødsaget til i givet Fald ogsaa fremtidig at benytte kortvarige Kreditter paa almindelige bankmæssige Vilkaar som dem, den har haft hidtil, for at klare sig igennem. Det vil antagelig kun være nødvendigt, hvis Forholdene skulde blive saadan, at der af den danske indlaante Kapital bliver trukket store Summer ud af Banken, hvad man jo ikke maa ønske. Bliver det ikke Tilfældet, maa man jo, efter hvad der hidtil foreligger, kunne skønne, at det Beløb, her stilles til Raadighed, maa være tilstrækkeligt. Omkostningerne maa selvfølgelig bogholderimæssigt helt dækkes af Landmandsbanken, hvad der paa den anden Side ikke siger saa meget, da Tabet ved Landmandsbanken paahviler Staten.

Vi fra vor Side anbefaler at stemme for de Ændringsforslag, som vi er Medforslagsstillere til. Og saa vil jeg gerne til Slut atter understrege, hvad den ærede Ordfører sagde, Haabet om, at den højtærede Minister maa have en fast, men ogsaa lykkelig Haand til paa bedst mulige Maade for Statens Interesser at faa ordnet Landmandsbankens Forhold ved en endelig Lov, som altsaa efter Forslaget her skal være forelagt Rigsdagen inden 15. Februar n. A.

Zahle: Saa længe det nuværende Forhold mellem Staten og Landmandsbanken bestaar: at Staten garanterer for alle Tab, som Landmandsbanken lider, vil efter min Overbevisning — og det støttes af de Erfaringer, vi i disse sørgelige Aar har gjort — Statens Tab bestandig vokse. Derfor maa jeg ønske, at vi hurtigst muligt kan faa løst Staten fra den frygtelige Garanti, som den har paataget sig overfor Landmandsbanken. Jeg maa derfor beklage, at det ikke er lykkedes for Ministeriet at stille noget Forslag om Ordningen af disse Forhold i indeværende Rigsdagssamling. Ministeriet havde jo løvet straks at tage fat paa denne Opgave, og jeg tror ogsaa, Ministeriet har beskæftiget sig med Iver og Interesse med Sagen, men Sagen er jo overordentlig vanskelig, og det er altsaa ikke lykkedes Ministeriet at faa den ordnet. Jeg synes, at dette er en Sag, der presser paa, og at vi maa se at faa den ordnet, naar det nu ikke er sket i den forløbne Rigsdagssamling, saa dog i den